

pravice si pridobili in jih faktično posedovali; gledé na to, da bi tudi tedaj, če bi bil tožnik po vpeljanji dne 30. junija 1879 se vršečem v istini stopil v faktično posest do omenjenega travnika, manjkalo še glavnega momenta, to je motenja tožnikove posesti po toženem, gledé na to, da je toženi neovrgljivo pravico imel, v letu 1880 travnik pokositi, ker se je te pravice do tedaj vedno v miru posluževal; glede na to, da se v pokošenji travnika vidi samo izvrševanje stare pravice, nikakor pa ne posege v tožnikovo posest, da se torej na strani toženega o „animus turbandi“ govoriti ne sme, in gledé na to, da mora po §. 24—26 zakona od 16. maja 1874 propadla stranka svoje stroške sama nositi, potrdil se je prvosodnijski odlok.

Raznosti.

(Penzijoniranje in odlikovanje.) Cesar je okrajnemu sodniku v Trebnjem g. Ivanu Koširju pri povodu njegovega upokojenja v priznanje njegove mnogoletne in izvrstne delavnosti v službi podelil naslov in značaj deželne sodnije svetovalca.

(Premeščenje.) Sodnijski pristav g. Matija Röthel premeščen je iz Metlike v Kočevje. — Avskultant g. Josip Kovač imenovan je sodnijskim pristavom za Metliko.

(Pomiloščenje.) Ob priliki poroke Nj. c. k. visokosti cesarjeviča Rudolfa pomiloščenih je bilo na ljubljanskem gradu devet kaznjencev, v Begunjah na Gorenjskem pa trije.

(Dunajsko vseučilišče.) V letošnjem zimskem tečaju obiskavalo je dunajsko vseučilišče 3743 rednih in 829 izvanrednih slušateljev; izmej teh je bilo 2100 pravnikov. Iz Kranjske je obiskavalo 67 rednih slušateljev dunajsko vseučilišče; izmej teh je bilo 47 pravnikov, 18 modroslovcev in 2 teologa. Res lepo število za malo deželico!

(Češko vseučilišče.) S cesarskim odlokom od 11. marcija t. l. je izrečeno, da se pražko vseučilišče Carolo Ferdinandea prestroji v dve vseučilišči: jedno s češkim, drugo z nemškim učnim jezikom. Na čelu obeh učilišč stal bode jeden rektor. Pravo- in modroslovna fakulteta s češkim učnim jezikom odpré se 1. novembra t. l. — To je velika pridobitev za Čehe.

(Slovenščina pri sodnji.) Veliko razburjenje je pouzročil odlok c. k. okrajne sodnije v Metliki, s katerim se je prošnja za vknjižbo zastavne pravice na podlagi notarskega v slovenskem jeziku sestavljenega dolžnega pisma zaradi tega odbila, ker §. 89. zemljeknjižnega zak. določuje, da je treba takrat, kedar pisma niso pisana v takem jeziku, v kakoršnem se morajo vloge

podajati zemljeknjižnemu sodišču priložiti prevod polnoveren. Ker se pa vloge pri okrajnej sodnji v Metliki smejo samo v sodnijskem jeziku, namreč nemškem, podajati in ker ni bil priložen polnoveren prevod, se je morala prošnja odbiti z dostavkom, da naj prosilec v 14 dneh sodnji tak prevod predloži.

Proti temu odloku vložil se je rekurz pri graški nad sodnji. Pri sedanjih razmerah gojimo nado, da se bode ta rekurz ugodno rešil. Sicer pa opozorujemo slovenske juriste na Ihering-ovo knjigo: Kampf ums Recht in jim priporočamo, da se v enakih slučajih poslužujejo principov tega jurista.

(Državni zakonik.) Na padlagi zakona od 10. junija 1869, št. 113 drž. zak. izhaia, kakor znano, državni zakonik tudi v slovenskem jeziku.

Letniki tega zakonika se dobivajo po naslednjej ceni:

Letnik 1870 velja 1 gld. 50 kr.

"	1871	"	2	"	40	"
"	1872	"	3	"	40	"
"	1873	"	3	"	50	"
"	1874	"	2	"	50	"
"	1875	"	2	"	20	"
"	1876	"	1	"	80	"
"	1877	"	1	"	30	"
"	1878	"	2	"	50	"
"	1879	"	2	"	50	"
"	1880	"	2	"	50	"

Mi omenjamo to zaradi tega, ker želimo, da bi se slovenski juristi posluževali v obilejšej meri slovenskega zakonika, kakor se je to do sedaj zgodilo. — Omeniti moramo že sedaj, da nameravamo izdajati važneje zakone v slovenskem jeziku v obliki Manz-ove zbirke zakonov. Nadejamo se, da nas bodo v tem podvzetji gmotno in duševno podpirali slovenski juristi, katerim je ležeče na razvoji slovenskega jezika.

(Nerazločni podpisi.) Pruski justični minister izdal je 14. aprila t. l. splošno določbo naslednjega sodržaja: Večkrat so se že v javnih določbah justični uradniki opominjali, da naj se pri napravi uradnih pisem razločno podpisujejo. Vendar prihajajo še vsak dan uradna pisma, ki imajo mesto podpisov, ki bi se lahko brali, le nekaka znamenja, ki naj bi za podpise veljala, ki se ali nikakor ne morejo brati, ali pa le s težavo. To napako imajo tudi uradna pisma, ki gredó mej občinstvo. Jaz sem primoran, da uradnike opominjam na to stvar zadevajoče prejšnje določbe in pričakujem, da mi ne bode treba, temu ukazu nasprotujoče uradnike karati. Tudi pri nas bi tak ukaz nepotreben ne bil!

(§. 13. o. s. r.!) Omenili smo že v jednom prejšnjih listov, da je okrožna sodnija v Celji zavrnila tri tožbe dr. Serneca jedino le iz tega uzroka, ker so bile pisane slovenski. Dr. Sernec pa je vložil proti jednemu teh treh zavračajočih odlokov pritožbo na višjo sodnijo, ter povdarjal v pritožbi, da se mu je prej že rešilo po sto in sto slovenskih vlog. V dotičnej slovenskej vlogi je dr. Sernec v pravdi zoper trdega Slovenca nastopil prisego za neko osebo, katera ne ume niti besedice nemške.

Na to pritožbo izdala je nadsodnija določba in potrdila odlok prvosodnijski „mit dem Beifügen, dass es der Rekurentin, falls sie den mit dem Urtheile dto 31. Dezember 1880, Z. 15.734 zugelassenen Schätzungseid nicht in der hierlandsüblichen Gerichtssprache, sondern nur in der slovenischen Landessprache abzulegen vermag, unbenommen bleibt, ihrem Eidesantrittsgesuche die Eidesformel gemäss Hofdecretes vom 22. Dezember 1835, Nr. 109. J. G. S. in slovenischer Sprache anzuschliessen.

(Književnost.) — Zeitschrift für die gesammte Strafrechtswissenschaft. Izdala dr. A. Dochow in dr. F. pl. Liszt. Berlin in Dunaj (Manz).

— Rechtsfälle zum allg. bürgl. Gesetzbuche von dr. Wilh. Fuchs. Dunaj 1881.

— Oesterreichische Justizgesetze. Mit Erläuterungen aus der oberstgerichtlichen Rechtssprechung von dr. Leo Geller. Dunaj 1881.

(Politická bibliotéka česká.) Izdaje „česki klub“. Leta 1879 sklenil je „česki klub“ izdovati v češkem jeziku zbirko političnih in pravoslovnih spisov pod gori omenjenim naslovom. Do sedaj izšla so v založništvu „českega kluba“ naslednja dela:

1. Naše Znovuzrozeni. Predgled narodnega življenja českega za poslednjega polustoletja. Sestavil Jakob Maly. Dva zneska. Cena 2 glđ.

2. O samosprávě Anglické. Spisal dr. Jan Palacky. Cena 36 novč.

3. Narodnost a její význam v životě veřejnem. Spisal dr. J. Šolc, 2 zvezka, zvezek po 30 novč. Na dalje: dr. A. Braf: Nauk narodn. gospodarstva; — dr. L. Hejrovský: Enciklopedija prava; — dr. Kaizl: O socijalnem vprašanji; — dr. J. L. Rieger: O mejnarodnem pravu itd.

(Važno za odvetniške kandidate.) Pred kratkim izdal je najvišji sodni dvor določbo, ki ima posebno veliko važnost za odvetniške kandidate. Do sedaj je bilo dopuščeno, da so se pravniki mesto tretjega političnega izpita podvrgli političnej rigorozi in potem dobili od naučnega ministerstva potrdilo, da je s tem tretji državni izpit nadomeščen. Ta dolgoletni usus pa se je z omenjeno določbo odpravil. — Odvetniški kandidat Artur pl. G. je poprosil pri odvetniškej komori na Dunaji za vpis mej odvetniške kandidate, potem ko si je pridobil ministersko potrdilo, ki je priznavalo, da prestana politična rigoroza nadomestuje tretji izpit. Odbor dolenjeavstrijske odvetniške komore pa je odbil prošnjo Arturja pl. G. Le-tá je vložil pritožbo do nadsodnije na Dunaji, in ko je bil tudi tú odbit, vložil je izvanredno pritožbo do najvišjega sodišča. Po povodu te izvanredne pritožbe izdal je najvišji sodni dvor naslednjo določbo: Da se more vpis mej odvetniške kandidate izvršiti, ne zadostuje c. k. naučnega ministerstva potrdilo, da je s prestano državnopravno rigorozo nadomeščen še neprestan držav-nopravni izpit. (Določba od 29. marca 1881 leta ad št. 3615, IV. senta.)

(Telefon v službi justice.) V novem kriminalnem poslopji v Moabitu (Berlin) se bodo, kakor poroča „Berliner Gerichtszeitung“, s telefonom zvezala: pisarna predsednikova, državno pravdníštvo in policijsko predsedništvo.

(Dr. Anton Hye baron Glunek) je ravnokar izdal peti zvezek svoje zbirke državnega sodišča razsodb. Kakor prejšnji zvezki odlikuje se tudi predležeči po skrbnem izdelovanji, preciznosti, in po javnej razložbi dotičnega dejanjstva. Ta zvezek obsega razsodbe državnega sodišča mej letoma 1879 in 1880. V uvodu so sestavljeni v skupino vsi pravni principi, katere je državno sodišče izreklo do sedaj med dvanajstletnim svojim delovanjem. Ta uvod je visoke vrednosti! —

(Spruchrepertorium.) Tretji senat najvišjega sodišča je v nekej češkej pravdi, v katerej je po moževej krivdi ločena soproga iztožila svoje alimente, odbil toženega z ugovorom kompenzacije, ter izrekel da se vpiše v spruchrepertorium ta-le stavek: Soprog, ki je zavezan po nekrivdi ločenej soprogi dajati primerno izdrževanje, nima pravice, tej svojej zavezi odtegniti se s tem, da ugovarja nasprotno svojo terjatev.

(Občinskim predstojnikom!) §. 487 k. zakona ne razločuje med osobami, temveč določuje, da vsak, ki je koga krivično zaradi kakega zločinstva obdolžil, krivega stori prestopka proti varnosti časti. Tedaj tudi občinski prestojnik, če uradno koga pri predstoječej oblasti zaradi zločinstva objavi in če se potem dokaže da je obdolženi nekriv! V znani aferi žandarja Wagnerja proti litijskemu županu Koblerju se je to vprašanje principijelno v tem smislu pri obravnavi dne 6. maja t. l. od c. k. dež. sodnije v Ljubljani rešilo. —

(Poročilo poslanca M. Havelka) o Herbstovem predlogu zavoljo rabe jezikov pri sodnijah na Českem in Moravskem došlo nam je ravnokar iz Beča. Razpošljali ga bomo nekaterim svojim prijateljem v tolažilni pregled, ker to poročilo jasno dokazuje, da ni bil nemški jezik nikdar izključno sodnijski jezik na Českem in Moravskem. Branje tega poročila je tudi za naše slovenske razmere silno podučno.

Listnica: G. M. S. v P. Vi se pritožujete, da neredno dobivate naš list in da zadnje številke celó dobili niste. Zadnjo številko smo Vam redno poslali in sedaj zopet doposlali. Kar se tiče nerednega dobivanja, mora pač biti uzrok dotična pošta. Prosimo, obrnite se do Vaše pošte o tej zadevi. — G. C. P. v H—ah. Vaš rokopis smo prejeli. Hvalo za prijaznost! Mislimo, da kmalu pride na vrsto. — G. K. S. v F—ji. Z veseljem Vam bomo preskrbeli, kar želite; ob kratkem več pismeno o tej zadevi. — G. M. V. z A. Obžalujemo, da ne moremo natisniti Vašega jedrnatega in učenega spisa, ker se naš list strogo ogiblje politike, peča se jedino le z pravnim znanstvom. Prosimo kmalu kaj družega.

Izdaje in ureduje dr. Alf. Moschè. — Tiska „Národna tiskarna“ v Ljubljani.